

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Giltig från: 2026-03-10

Innehållsansvar: Karin Wennerstrand, (karwe5), Överläkare

Giltig till: 2028-11-18

Granskad av: Arthur Adelved, (artad1), Enhetschef

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Kontroll/handläggning av kreatinin i samband med bokning av undersökning med jodkontrast (fr.a. DT-undersökningar)

Förändringar sedan föregående version

Förlänger giltighetsdatum. Förändringar avseende vilka patientgrupper det finns krav på kreatininprovtagning, enligt uppdaterad RMR [remissregler för Bild och Funktionsmedicin \(BFM\)](#).

Syfte

För medicinska sekreterare inom Bild och Funktionsmedicin Radiologi SkaS som bokar DT-undersökningar. Kriterier för när p-kreatinin behöver finnas/tas, för att minska risken för kontrastmedelsorsakad njurskada, samt underlätta logistik för de patienter som inte tillhör riskgrupper.

Utförande

Vid kallelse av patient kontrolleras om kreatininvärde inom accepterat tidsintervall (se nedan) står angivet i remiss, eller om det finns i Melior.

Indikation för p-kreatinin

Vid akut/inneliggande patient gäller fortsatt obligatoriskt kreatininvärde, om undersökningen inte är av urakut karaktär.

Elektivt: Alla vuxna patienter >65 år där kontrast kan komma att behövas ska ha ett p-kreatininvärde angivet på remissen, eller sökbart i Melior.

Alla patienter >18 år med riskfaktorer för njurfunktionsnedsättning där kontrast kan komma att behövas ska ha ett p-kreatininvärde angivet på remissen, eller sökbart i Melior. Remittenten ansvarar för att känna till ev. sådana riskfaktorer. Remittent anger i "tvingande fält" på remiss om det finns riskfaktorer för njurfunktionsnedsättning eller ej.

Således; njurfriska patienter under 65 års ålder behöver inte ha ett känt kreatininvärde.

Barn: Vi kräver info i remiss om kreatinin på;

- Barn < 1 år.
- Njursjuka/hjärtsjuka barn.
- Barn med pågående cytostatikabehandling.

Om bokande sekreterare är osäker på om kontrast kommer att behövas kan denna rådfråga radiolog. Om kontrast inte behövs, behövs inte heller något kreatininvärde.

Om kreatininsvar behövs enligt våra kriterier, men inte finns eller är för gammalt, skickas remissen tillbaka till remittent med uppmaning att komplettera remissen med p-kreatininvärde.

Det enda undantaget till ovanstående, där BFM/Radiologin ansvarar för att provtagning av p-kreatinin kommer till stånd, är kontroller som ligger 3 månader eller längre fram i tiden. Till dessa patienter skickar BFM/Radiologin själva ut remiss för provtagning av P-kreatinin samt informationsblad med kallelsen. På provtagningsremissen ska anges:

- Debiterande enhet (= röntgenremissens inremitterande enhet). Om röntgenremissen kommer från vårdcentral inom "gamla" Skaraborgs län räcker det med att skriva till exempel VC Tibro. I de fall röntgenremissen kommer från Sahlgrenska Universitetssjukhus (SU) eller andra vårdgivare utanför Skaraborg behövs fullständig adress.
- Remittent (= röntgenremissens inremitterande läkare).
- Sätt kryss framför vikt och längd i rutan för patientinformation.

Provtagningsremissen ska vara förberedd enligt följande:

- Vår streckkod (0096); ska sitta till vänster i ”fönstret” för beställare, svarsomtagare.
- Önskad analys =p-Kreatinin ska markeras med blå eller svart penna under raden Kemi i grön kolumn.

När indikation för p-kreatinin föreligger bör provet vara

- Färskt på akuta/inneliggande (helst <24 timmar).
Om patienten nyligen gjort undersökning med intravenös kontrast är det önskvärt med att det ska gått minst 2 dygn innan ny kontrast ges, och då med nytt/aktuellt kreatinin.
- På elektiva patienter som står på cytostatikabehandling bör kreavärdet inte vara äldre än 2 veckor.
- På övriga elektiva patienter (även SVF) är ≤3 månader kreavärde acceptabelt, såtillvida inte aktuell anamnes vid undersökningstillfället inger misstanke om att njurfunktionen kan ha försämrats. Kontakta radiolog vid frågor.

Upprepade jodkontrastundersökningar på elektiva patienter

Om elektiv patient under 65 år utan riskfaktorer eller känd kreastegring gjort undersökning med iv kontrast bör man vänta minst 2 veckor innan man administrerar ny kontrast. Kreaprov behövs inte.

Om elektiv patient över 65 år och/eller med riskfaktorer gjort undersökning med iv kontrast efter datum för senaste kreatininvärde ska *radiolog tillfrågas* huruvida nytt kreatininprov skall begäras, innan man bokar in aktuell undersökning.

Faktorer som tas i beräkning då kan ex vara, vilken mängd kontrast som givits tidigare, krea-nivå innan undersökningen, antal kända riskfaktorer, bråttomhetsgrad på aktuell undersökning mm.

Om inte utredning av medicinska skäl behöver skyndas på mer rekommenderas minst 2 veckor mellan elektiva jodkontrastundersökningar.

Fler streckkoder hämtas på Unilabs. KundID (0096).
Provtagningsremisser beställs via Regionservice;
LABORATORIEREMISS 1 Västra Götaland/ 51336.

Arbetsgrupp

Karin Wennerstrand Öl radiologi, Susanne Flink sektionsledare
medicinska sekreterare.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Innehållsansvar: Karin Wennerstrand, (karwe5), Överläkare

Granskad av: Arthur Adelved, (artad1), Enhetschef

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9700-757502554-166

Version: 5.0

Giltig från: 2026-03-10

Giltig till: 2028-11-18